

ЈП „ПРОТИВГРАДНА ПРЕВЕНТИВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“ а. д. Градишка

ул. Козарских бригада бб Градишка 78400, једночлано а.д. основни капитал: 1.323.844,00 КМ, у цјелости
уплаћен, Регистар: Окружни привредни суд Бања Лука-Рјешење број 057-0-Рег-19-000740 ЛИБ:

4401041350007 Жиро рачун: 555-007-00022893-60, Нова Банка а.д. Бања Лука. Контакт: тел. (+387) 51/
813-167; факс.51/825- 262; директор **051/825-260**; web stranica: **www.pgprs-info.com**

e-mail:meteo@teol.net

Број: 1408 /24

Градишка: 16.10.2024. године

Локалним управама у систему противградне заштите Републике Српске

Предмет: Извјештај о противградној сезони 2024. године

Поштовани,

Противградна сезона 2024. године је започела у законском року 15. априла 2024. године, на подручју свих локалних управа у Републици Српској, Федерацији БиХ те Брчко дистрикту, са изграђеним системом противградне заштите а које су испуниле законску обавезу и потписале Уговор за рад у противградној сезони 2024. године.

Током марта 2024. године, ускладиштене ракете, преостале из сезоне 2023. године, у количини од 1957 противградних ракета, су прегледане од стране екипа произвођача и исте су извезене на противградне станице. Током сезоне, од стране произвођача а у складу са оквирним споразумима, испоручено је још 1700 противградних ракета, чиме је обезбјеђено 3657 противградних ракета.

Локалне управе из Републике Српске које нису потписале уговор за рад у сезони су: Кнежево (5 класичних противградних станица), Љубиње (3 аутоматске противградне станице) и Билећа (3 аутоматске противградне станице), на којима је систем изграђен и потпуно у функцији.

Р.б.	Надлежни Подручни центар	Л.Управа	Број класичних ПГС	Број аутоматских ПГС	Број приземних генератора
1	Нова Топола	Приједор		15	10
2	Нова Топола	К. Дубица		10	8
3	Нова Топола	Градишка	7	17	15
4	Нова Топола	Бања Лука		17	17
5	Нова Топола	Брод	2	2	
6	Нова Топола	Лакташи		10	10
7	Нова Топола	Србац		9	8
8	Нова Топола	Оштра Лука		2	
9	Нова Топола	Добој	8		
10	Нова Топола	Шамац	5		

11	Нова Топола	Вукосавље	1		
12	Нова Топола	Доњи Жабар	2		
13	Нова Топола	Пелагићево	4		
14	Нова Топола	Модрича	5		
15	Нова Топола	Градачац (ФБиХ)	7		
16	Нова Топола	Прњавор		13	6
17	Нова Топола	Дервента	9	6	
18	Нова Топола	Петрово	2		
19	Нова Топола	Станари	3		
20	Нова Топола	Костајница		1	
21	Нова Топола	Нови Град		9	
22	Нова Топола	Крупа на Уни		1	
23	Нова Топола	Челинац		6	6
24	Нова Топола	Мркоњић Град	6		
25	Нова Топола	Шипово	4		
26	Нова Топола	Кнежево*	5		
27	Нова Топола	Грачаница (ФБиХ)		6	
28	Бијељина	Брчко Дистрикт	14		
29	Бијељина	Бијељина	24		
30	Бијељина	Братунац	6		
31	Бијељина	Зворник	10		
32	Бијељина	Угљевик	3		
33	Бијељина	Сребреница	9		
34	Бијељина	Лопаре	3		
35	Бијељина	Сребреник (ФБиХ)	6		
36	Бијељина	Челић (ФБиХ)	3		
37	Бијељина	Милићи	4		
38	Бијељина	Лукавац(ФБиХ)	6		
39	Требиње	Требиње		10	
40	Требиње	Берковићи		2	
41	Требиње	Билећа*		3	
42	Требиње	Љубиње*		3	
43	Требиње	Гацко		3	
44	Требиње	Невесиње		5	
45	Нова Топола	Добој Исток (ФБиХ)		1	
Укупно пг.станица 158+144+80			158	145	80

Противградне станице у раду у сезони 2024. године.

Напомена*- звјездицом су означене локалне управе које нису потписале уговор у сезони

Током сезоне је завршен ремонт 35 приземних генератора сребро јодида те су и они извезени на аутоматске противградне станице сјеверозападнoг дијела Републике Српске.

До дана писања Информације систем је подизан у току 80 дана, од чега су 23 дана била радарска праћења (април 2 дана, мај 4 дана, јун 4 дана, јул 4 дана, август 5 дана и септембар 4 дана) а 57 дана је било са дејствима, односно уношењем метеоролошког реагенса на бази сребрног јодида (51 ракетама а 6 дана само приземним генераторима). Током противградне сезоне 2024. године испалена је 1881 противградна ракета те је на стању још 1776 ракета. У току противградне сезоне је набављено и 3720 литара сребро јодида за приземне генераторе.

Током априлског дијела сезоне, забиљежена су 3 дана са нестабилном атмосфером, током којих, је методолошки, у 1 дану било потребно дејствовати, када су били задовољени методолошки критеријуми градоопасности и када су постојала одобрења контроле лета те испоштоване могућности кориштења система по питању забрањених углова и близине државне границе (16. април) а током 2 дана је вршено активно радарско праћење (23 и 24. април) током којих није било задовољених критеријума градоопасности или није било могућности за дејство.

Нестабилности, током маја, забиљежене су у току 22 дана. Нестабилности су захтјевале да се током 18 дана дејствује са уносом сребро јодида, када су били задовољени методолошки критеријуми градоопасности и када су постојала одобрења контроле лета те испоштоване могућности кориштења система по питању забрањених углова и близине државне границе (01, 02, 07, 08, 12, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30 и 31 мај) а током 4 дана је вршено активно радарско праћење (03, 05, 19 и 26. мај) током којих није било задовољених критеријума градоопасности или није било могућности за дејство.

Током јуна, нестабилности су регистроване током 18 дана, од чега је дејствовано у 14 дана, када су били задовољени методолошки критеријуми градоопасности и када су постојала одобрења контроле лета те испоштоване могућности кориштења система по питању забрањених углова и близине државне границе (03, 05, 07, 08, 10, 11, 12, 13, 22, 23, 24, 25, 26 и 27. јун) а током 4 дана је вршено активно радарско праћење (02, 16, 28 и 30. јун) током којих није било задовољених критеријума градоопасности или није било могућности за дејство.

У јулу је забиљежено 16 дана са нестабилностима те је дејствовано у току 12 дана, када су били задовољени методолошки критеријуми градоопасности и када су постојала одобрења контроле лета те испоштоване могућности кориштења система по питању забрањених углова и близине државне границе (01, 02, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24 и 28. јула) а током 4 дана је вршено активно радарско праћење (09, 11, 12 и 23. јул) током којих није било задовољених критеријума градоопасности или није било могућности за дејство.

У току мјесеца августа је настављен тренд нестабилне атмосфере над брањеним подручјем и било је 13 дана са нестабилностима те је дејствовано у току 8 дана, када су били задовољени методолошки критеријуми градоопасности и када су постојала одобрења контроле лета те испоштоване могућности кориштења система по питању забрањених углова и близине државне границе (14, 16, 17, 18, 19, 20, 27 и 28. август) а током 5 дана је вршено активно радарско праћење (02, 03, 08, 13 и 15. август) током којих није било задовољених критеријума градоопасности или није било могућности за дејство.

Стабилизација времена и смиривање атмосфере започиње тек током септембра када је забиљежено 8 дана са нестабилностима, те је дејствовано у току 4 дана, када су били задовољени методолошки критеријуми градоопасности и када су постојала одобрења контроле лета те испоштоване могућности кориштења система по питању забрањених углова и близине државне

границе (03, 04, 12 и 25. септембар) а током 4 дана је вршено активно радарско праћење (05, 06, 19 и 24. септембар) током којих није било задовољених критеријума градоопасности или није било могућности за дејство.

Током октобра нестабилности су изостале.

Сарадња са FIC (Центар летних информација) је била релативно добра и дозволе за дејство су током већине ситуација са градоопасном облачношћу добијане доста брзо, што је омогућавало правовремено дејство противградним ракетама на процесе који су задовољавали критеријуме градоопасности. Током забрана кориштења неба и употребе противградних ракета, због безбједности авио саобраћаја, са стране Противградне превениве нису вршена испалења а олујно-градоносни процеси су се развијали природним током, дакле без вјештачке модификације у циљу умањења штета од града, што је у току неколико дана сезоне довело до умањених ефеката противградне заштите а што је у Извјештајима и предочено корисницима наших услуга.

Посматрано по мјесецима и броју испалених ракета, током априла је дејствовано само једном, 16.04. са подручја општине Србац са 4 ракете, док се у наредним мјесецима дејства одвијају у већем броју дана и са већим утрошком противградних ракета, што ће бити приказано табеларно у наставку.

Година	Нестабилних дана	Дана дејстава	Дана са градом и суградицом	Испалено ракета
2014.	55	30	35	1229
2015.	35	14	19	750
2016.	50	20	32	784
2017.	53	23	27	705
2018.	78	43	46	1497
2019.	50	32	27	1271
2020.	54	29	35	1137
2021.	61	26	19	660
2022.	83	40	29	1593
2023.	84	49	34	2236
2024.	80	57	17	1881

Табела 1: Приказ броја нестабилних дана, броја дана са дејствима и појавама те број испалених противградних ракета у десетогодишњем периоду 2014-2023. године и закључно са 10. септембром 2024. године

Р.бр.	Лок. Управа	01.05.	02.05.	07.05.	08.05.	12.05.	16.05.	17.05.	20.05.	21.05.	22.05.	23.05.	24.05.	25.05.	27.05.	28.05.	29.05.	30.05.	31.05.	Укупно:
1	Крупа на Уни													2						2
2	Нови Град													8		5				13
3	Бања Лука								7	6	11			12		3				39
4	Приједор									11				8		10				29
5	Оштра Лука													2						2
6	Костајница								1	1										2
7	К. Дубица																			0
8	Градишка								9	32		8								49
9	Лакташи				3					13	11									27
10	Челинац										6		4			1				11
11	Кнежево																			0
12	Мркоњић Град													4						4
13	Шипово								1											1
14	Србац		1							8										9
15	Прњавор		7							15	2		4					6		34
16	Станари									6										6
17	Дервента		2							6				2		2				12
18	Добој									2				11						13
19	Петрово																			0
20	Брод									3						1				4
21	Модрича									7										7
22	Шамац									2										2
23	Вуковавље									4										4
24	Брчко																			0
25	Градачац									8										8
26	Грачаница									2										2
27	Челић		2							1										3
28	Добој Исток																			0
29	Сребреник																			0
30	Лукавац																			0
31	Д. Жабар			1																1
32	Пелагићево			2																2
33	Лопаре							1					4							5
34	Угљевик							4			2		5							11
35	Бијељина		5			5		15		5	1							21		52
36	Зворник					8					4		3					2		17
37	Милићи												2							2
38	Братунац																			0
39	Сребреница																			0
40	Требиње										2					8				10
41	Љубиње																			0
42	Невесинје													2	3		4			9
43	Билећа																			0
44	Берковићи													12	8		1			21
45	Гацко																			0
укупно		0	17	3	3	13	0	20	18	132	39	8	22	63	11	30	5	29	0	413

Мај

Р.бр.	Лок. Управа	03.06.	05.06.	07.06.	08.06.	10.06.	11.06.	12.06.	13.06.	22.06.	23.06.	24.06.	25.06.	26.06.	27.06.	Укупно:
1	Крупа на Уни															0
2	Нови Град									6				15		21
3	Бања Лука	15								3				10		28
4	Приједор									6				7		13
5	Оштра Лука															0
6	Костајница									1						1
7	К. Дубица									1				18		19
8	Градишка	17						23		47				25		112
9	Лакташи	14								20			2	21		57
10	Челинац									4			3	7		14
11	Кнежево															0
12	Мркоњић Град															0
13	Шипово											6				6
14	Србац	9						8		24	1			1		43
15	Пњавор	6								46	15			22		89
16	Станари	2								11	9					22
17	Дервента	9								11	21					41
18	Добој	15								18	8			2		43
19	Петрово									1				2		3
20	Брод	4								2						6
21	Модрича	18								7						25
22	Шамац	10														10
23	Вукосавље	4														4
24	Брчко	18	8							21				7		54
25	Градачац	14	6				8			6						34
26	Грчаница		2				2			4				4		12
27	Челић		4							2				2		8
28	Добој Исток															0
29	Сребреник	4								10				10		24
30	Лукавац									2				14		16
31	Д. Жабар	2								2						4
32	Пелагићево									4						4
33	Лопаре		2							2	2			2		8
34	Угљевик		6							2				4		12
35	Бијељина					5				23						28
36	Зворник		3				13		14	36	2		6			74
37	Милићи		2						3	2						7
38	Братунац		2							4						6
39	Сребреница		6							2						8
40	Требиње								2					3	10	15
41	Љубиње															0
42	Невесиње								10							10
43	Билећа															0
44	Берковићи								2							2
45	Гацко											5			2	7
укупно		161	41	0	0	5	23	31	31	330	58	11	11	176	12	890

јун

Р.бр.	Лок. Управа	01.07.	02.07.	13.07.	14.07.	16.07.	17.07.	18.07.	19.07.	20.07.	22.07.	24.07.	28.07.	Укупно:
1	Крупа на Уни													0
2	Нови Град	4												4
3	Бања Лука									3				3
4	Приједор									2				2
5	Оштра Лука													0
6	Костајница													0
7	К. Дубица	17												17
8	Градишка	1								4	2			7
9	Лакташи													0
10	Челинац						7							7
11	Кнежево													0
12	Мркоњић Град													0
13	Шипово								4					4
14	Србац			14							3			17
15	Прњавор		9	2										11
16	Станари													0
17	Дервента	2	4											6
18	Добој	2	6											8
19	Петрово													0
20	Брод	1												1
21	Модрича	5	2											7
22	Шамац	6												6
23	Вукосавље													0
24	Брчко	18	2											20
25	Градачац	9	4			6								19
26	Грчаница		5			4								9
27	Челић	6				5								11
28	Добој Исток													0
29	Сребреник				2	6								8
30	Лукавац				2									2
31	Д. Жабар	1												1
32	Пелагићево	4												4
33	Лопаре	6				3								9
34	Угљевик	4												4
35	Бијељина	30												30
36	Зворник													0
37	Милићи													0
38	Братунац											2		2
39	Сребреница											3		3
40	Требиње		30											30
41	Љубиње													0
42	Невесинје						6	13						19
43	Билећа													0
44	Берковићи							5						5
45	Гацко													0
укупно		116	62	16	4	24	13	18	4	9	5	5	0	276

јул

Р.бр.	Лок. Управа	14.08.	16.08.	17.08.	18.08.	19.08.	20.08.	27.08.	28.08.	Укупно:
1	Крупа на Уни									0
2	Нови Град									0
3	Бања Лука			9	16					25
4	Приједор			2	3					5
5	Оштра Лука									0
6	Костајница			2						2
7	К. Дубица			21						21
8	Градишка			46	11					57
9	Лакташи	6		12	10					28
10	Челинац			3	3					6
11	Кнежево									0
12	Мркоњић Град									0
13	Шипово									0
14	Србац									0
15	Прњавор			3						3
16	Станари									0
17	Дервента			2						2
18	Добој				3					3
19	Петрово				2					2
20	Брод									0
21	Модрича				2					2
22	Шамац									0
23	Вукосавље									0
24	Брчко									0
25	Градачац	4								4
26	Грачаница	9			6					15
27	Челић									0
28	Добој Исток				2					2
29	Сребреник	12			10					22
30	Лукавац	2			11					13
31	Д. Жабар									0
32	Пелагићево									0
33	Лопаре									0
34	Угљевик									0
35	Бијељина	4								4
36	Зворник	14								14
37	Милићи			4						4
38	Братунац			1	1					2
39	Сребреница			4						4
40	Требиње									0
41	Љубиње									0
42	Невесинје		3		8		5	5		21
43	Билећа									0
44	Берковићи				9					9
45	Гацко									0
укупно		51	3	109	97	0	5	5	0	270

август

Лок. Управа	03.09.	04.09.	03.09.	03.09.	Укупно:
Крупа на Уни					0
Нови Град		2			2
Бања Лука					0
Приједор		6			6
Оштра Лука					0
Костајница					0
К. Дубица					0
Градишка			1	6	7
Лакташи					0
Челинац					0
Кисељово					0
Мркоњић Град					0
Шипово					0
Србац					0
Прњавор					0
Станари					0
Дервента					0
Добој					0
Петрово					0
Брод					0
Модрича					0
Шамац					0
Вукосавље					0
Брчко					0
Градачац					0
Грачаница					0
Челић					0
Добој Исток					0
Сребреник					0
Лукавац					0
Д. Жабар					0
Пелагићево					0
Лопаре					0
Угљевик					0
Бијељина					0
Зворник					0
Милићи					0
Братунац					0
Сребреница					0
Требње			4		4
Љубиње					0
Невесње	5				5
Билска					0
Берковићи	4				4
Гацко					0
Укупно	9	8	5	6	28

Септембар

Р.бр.	Лок. Управа	Укупно:
1	Крупа на Уни	2
2	Нови Град	40
3	Бања Лука	95
4	Приједор	55
5	Оштра Лука	2
6	Костајница	5
7	К. Дубица	57
8	Градишка	232
9	Лакташи	112
10	Челинац	38
11	Кнежево	0
12	Мркоњић Град	4
13	Шипово	11
14	Србац	73
15	Прњавор	137
16	Станари	28
17	Дервента	61
18	Добој	67
19	Петрово	5
20	Брод	11
21	Модрича	41
22	Шамац	18
23	Вукосавље	8
24	Брчко	74
25	Градацац	65
26	Грачаница	38
27	Челић	22
28	Добој Исток	2
29	Сребреник	54
30	Лукавац	31
31	Д. Жабар	6
32	Пелагићево	10
33	Лопаре	22
34	Угљевик	27
35	Бијељина	114
36	Зворник	105
37	Милићи	13
38	Братунац	10
39	Сребреница	15
40	Требиње	59
41	Љубиње	0
42	Невесиње	64
43	Билећа	0
44	Берковићи	41
45	Гацко	7
укупно		1881

Сезона 2024. године по локалним управама - утрошак ракета

Може се констатовати да је противградна сезона 2024. године отпочела и завршила у законском року. Радило се о ванредно нестабилној сезони са 80 дана са нестабилностима атмосфере при чему је дејствовано током 57, када су били задовољени методолошки критеријуми градоопасности и када су постојала одобрења контроле лета те испоштоване могућности кориштења система по питању забрањених углова и близине државне границе а током 23 дана је вршено активно радарско праћење током којих није било задовољених критеријума градоопасности или није било могућности за дејство. У сезони је испалена укупно **1881** противградна ракета ПП-8, ПП-6ТК те Д-6Б. Правовременим дејствима значајно је сужено подручје захваћено градом, кинетичка енергија зрна града и његова тврдоћа (стварао се мекани слој, односно несмрзнута овојница, који је амортизовао удар). Без дејстава противградне превентиве штете би захватале далеко већа подручја са далеко већим степеном штета.

Показало се, као и претходних година, да су највеће штете проузроковане од олујно-грмљавинских процеса, који су настајали и развијали се ван брањеног подручја, на које је било немогуће дјеловати противградним ракетама у њиховим раним фазама настанка и развоја.

Што се тиче сарадње са локалним управама у систему заштите од града, у највећем броју случајева успостављена је коректна сарадња и испоштоване су међусобно уговорне обавезе.

Директор
Мр Дејановић Тихомир

